

Zač stojíme, to ví jen Bůh

j+s 9. 5. 2021

Raději být vrátným tvého domu, Bože, než trávit život v pastouškách či palácích nešlechetských. Takhle to praví stará biblická písnička – a tak budte vítáni k oslavě toho, že smíme patřit k Hospodinovu domu, a budte připraveni vydat ostatním lidem počet o naději, kterou díky tomu máme. Amen.

Každý z nás máme (nebo jsme měli) maminku a tátu. Právě i za to dnes děkujeme, Pane Bože: za to, že můžeme být na světě. Děkujeme za to, že máme kolem sebe lidi, na které se můžeme spolehnout a které máme rádi (a oni nás). Děkujeme za to, že nás někdo vychovával, vedl a provázel, když jsme si nevěděli rady.

Někdy to mezi lidmi vypadá všelijak: Trochu se hádáme, trochu si nerozumíme a každý si povídá jen to své. A když se něco stane, a my máme poprosit za odpuštění nebo když máme někomu odpustit, moc nám to občas nejde.

To je nám líto. A taky je nám líto, když je kvůli nám někdo smutný.

Prosíme tě o pomoc: aby nám to šlo líp. A abychom věděli, že se úplně napevno můžeme spolehnout na tebe. Amen.

Marek 1,14-28: Když byl Jan uvězněn, přišel Ježíš do Galileje a kázal Boží evangelium. „Naplnil se čas a přiblížilo se království Boží. Čiňte pokání a věřte evangeliu.“

Když šel podél Galilejského moře, uviděl Šimona a jeho bratra Ondřeje, jak vrhají síť do moře; byli totiž rybáři. Ježíš jim řekl: „Pojďte za mnou a učiním z vás rybáře lidí.“ Ihned opustili síť a šli za ním. O něco dále uviděl Jakuba Zebedeova a jeho bratra Jana; ti byli na lodi a spravovali síť. Hned je povolal. A zanechali na lodi svého otce Zebedea s pomocníky a šli za ním.

Když přišli do Kafarnaum, hned v sobotu šel do synagogy a učil. I žasl nad jeho učením, neboť učil jako ten, kdo má moc, a ne jako zákoníci. V jejich synagoze byl právě člověk, posedlý nečistým duchem. Ten vykřikl: „Co je ti do nás, Ježíši Nazaretský? Přišel jsi nás zahubit? Víím, kdo jsi. Jsi svatý Boží.“ Ale Ježíš mu pohrozil: „Umlkni a vyjdi z něho!“ Nečistý duch jím zalomcoval a s velkým křikem z něho vyšel. Všichni užasli a jeden druhého se ptali: „Co to je? Nové učení plné moci - i nečistým duchům přikáže, a poslechnou ho.“ A pověst o něm se rychle rozšířila po celé galilejské krajině.

I. Ujištění

„Řekni, v co doufá srdce tvý...“ Kvůli tomu vlastně chodíme do kostela, abychom si ujasňovali, v co doufáme. Ale i kdybychom do něj nechodili, člověka to v určitých chvílích zaměstnává tak jako tak: kdo jsem, odkud jdu a kam a proč vlastně a co z toho...

Říká se, že lidský život je jeden velký zápas o uznání. Nevím, kdo to tak nazval, ale zdá se mi to docela výstižné. Úsilí o to, aby mě uznali (doma, v práci, ve společnosti, všude). A s tím související úsilí o štěstí – nemusím se v něm pořád zrovna topit, ale občas bych ho ochutnal já člověk samozřejmě rád.

Jestli je lidský život zápasem o uznání, pak evangelium je ujištěním, že u Boha jsme toho uznání došli. Ne že bychom si ho vybojovali, to ne, on nám ho daroval – ale naše úsilí tím nekončí: už proto, že je třeba si v sobě udělat trochu pořádek a jít tomu daru naproti a učit se s ním zacházet.

Po celý středověk a kus novověku zdůrazňovali křesťané, že nemáme tolik dbát na pomíjivé věci a dodržujeme, co se dá, abychom jednou obstáli před Božím soudem. Naše století je v tom trochu jiné: poslední soud je lidem vcelku ukradený, už to není téma, které by se přetřásalo. Ale ten zápas, abych obstál, ten je tu pořád, jen se převlékl do jiného kabátu. To, z čeho jde strach, se teď jmenuje selhání, krach, deprese, vnitřní vyhoření... Ale i tady pořád platí, že jestli je lidský život zápasem o to, jak obstát a nesehat, pak evangelium znamená uznání, že v očích druhých lidí nebo i ve vlastních na tom sice můžeme být všelijak, ale před Bohem jsme obstáli. To jen díky Bohu, který nás takhle přijal za své, ale pro posouzení, jako hodnotu v tomhle světě máme, to je velmi důležité ujištění, ba rozhodující. Však kvůli tomu chodíme do kostela, abychom si zopakovali, že to tak je.

II. Jak Bůh vidí, co my ne

Evangelium podle Marka vypráví, že hned od začátku Ježíš říkal, že „se naplnil čas“. To ostatně pociťuje asi každá generace: že takhle už to dál prostě nejde a už už to musí prasknout. Ale jak to bude pokračovat? Ježíš pravil, že to, s čím si tu pohrávají vlivní a mocní (a taky to podle toho vypadá), už raději převezme do rukou sám Bůh. Bude to podstat-

ná změna, tak se na ni nachystejte. Takhle to vypravěč Marek podává z určitého nadhledu. A teď si dopřejme pohled ne na světodějně kulisy, ale poněkud detailnější na otázku, kdo jsme vlastně my. Žijeme v 21. století, v době povážlivě nestálých (tekutých) hodnot – čeho se přidržet a jak se připravit na změnu, o které Ježíš mluví, na ono Boží kralování?

Vypravěč k tomu nabízí na úvod dva příběhy. První z nich líčí, jak Ježíš oslovil jakési obyčejné lidi, kteří asi ničím mimořádným nevynikali. „Pojďte se mnou!“ vyzval je a dodal, ať před své obvyklé starosti o živobytí předradí zájem o lidi. Důležitá podrobnost: Nevybrali si Ježíše, ale on oslovil je a na nich pak bylo, jak se rozhodnou a jak odpovědí.

Vzápětí se ten příběh takřka zopakoval, když pozval další dva. Tentokrát u toho byl i jejich otec a jacísi pomocníci, ale ti za ním nešli. Však se lidi kolem vás nemusejí nutně rozhodovat stejně jako vy a ani vy nemáte povinnost dělat to, co dělají oni.

Všichni čtyři noví Ježíšovi soupeřníci mají jedno společné: dosud žili v určité nejistotě (třeba zda seženou obživu), ale teď jdou do nejistoty úplné. A ještě něco: Ježíš je bere do party, ačkoli nám, kdo to sledujeme zpovzdálí, není zřejmé, k čemu by mu měli být a co by mu mohli nabídnout. Ale je to jeho rozhodnutí a nabídka (a oni ji přijali).

Příběh druhý: Šli do kostela. Ježíš tam učil a ti, kdo tam byli, nestačili zírat, protože z něj cítili autoritu, pravomoc od Boha – nebyly to takové ty řeči o všem a o ničem. Asi to byla řeč dost jasná, protože jednoho z přítomných nesmírně namíchla. Ten se na Ježíš osopil, nařkl ho, že je svatý Boží a že nás přišel zničit (osočovat někoho, že je svatý Boží, zní divně, ale u nás se taky najdou existence, které třeba lásku a pravdu vnímají jako nadávky).

O tom rozčileném pánovi Marek říká, že je posedlý, což znamená, že s ním nebude kloudná řeč. Člověk může být posedlý žárlivostí, ctižádostí, alkoholem, přítulností k nějakému politikovi, konspiračními teoriemi, penězi, touhou po úspěchu, bažením po pomstě, prostě ledasčím – a nebude s ním kloudná řeč, protože mluvíte trochu s ním a trochu s tou jeho posedlostí, která ho má na vodítku a na vaše argumenty není zvědavá. Ježíš se s tou posedlostí nepře, chce rozmlouvat přímo s tím člověkem – to proto, že Bůh hledí k srdci člověka a ideologické, žárlivé či opilecké nánosy ho v tom nezastaví. Nezajímá se o to, co skrze mě

tlachá nějaký můj vzor nebo k čemu mě dohnal chlast nebo komu jsem sedl na lep nebo kam mě zavlékla ctižádost či úzkosti – za to se zajímá o mě samotného, tak jakýž jsem, ač nemám nic.

Ti v kostele byli u vytržení, protože vnímali tu pravomoc Boží lásky, která vás netluče argumenty, ale pro začátek přivine k sobě. A rychle se to o něm rozkřiklo. Aby ne: když se mezi všemi hlasateli sobectví a peněz až na prvním místě a výsměšné arogance najednou objeví zájem o člověka a láska i za tu cenu, že mě to bude něco stát, v Ježíšově případě dokonce za cenu vlastní oběti, přišlo jim to jako hotové zjevení. A zjevení to bylo, i když hotové ještě ne (hotovo bývá až na konci příběhu). A my kvůli tomu chodíme do kostela, abychom si zopakovali, že to tak s tím naším uznáním a s Boží láskou je.

Pane,
díky za lidi, kteří si na druhé udělají čas. Díky za ty, kdo umějí naslouchat a vnímat, co druhého člověka trápí a co těší. A prosíme za ty, kdo nikoho takového nepotkávají a cítí se sami. Prosíme za lidi, kteří se děsí dalších dnů: kéž by k nim dorazila naděje od tebe. Prosíme za lidi, kteří za sebou vlečou stará provinění: kéž by jim odpuštění otevřelo cestu k životní radosti. Prosíme za lidi, kteří trpí jakoukoli posedlostí: kéž by jim tvá láska osvobodila srdce (a kéž bychom jim tu lásku dokázali doručit). Prosíme tě za celý náš svět Ježíšovými slovy: Otče náš, který jsi v nebesích, posvěť se jméno tvé. Přijď království tvé. Buď vůle tvá, jako v nebi, tak i na zemi. Chléb náš vezdejší dej nám dnes. A odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům. A neuveď nás v pokušení, ale zbav nás od zlého. Neboť tvé je království i moc i sláva, navěky. Amen.

Abyste byli dobří, k tomu stačí, aby o to stál Bůh, a on o to stojí, tak to přijměte za své a ať vám to do života dává sílu a inspiraci.

Kéž vás milost, láska a pravda provázejí, kamkoli zamíří vaše kroky, a Boží pokoj prozáří vaše dny a povede vaše cesty.